

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

2-ри Ноември 2010

Лимит върху използването на природните ресурси! Защо е толкова важно да се създаде коалиция за използването на ресурсите.

Будапеща, Унгария

През последните 60 години, влиянието на хората върху околната среда е по-голямо отколкото през цялата история на човечеството. Благодарение на бързия растеж на световното население и свръх потреблението, търсенето и използването на природните ресурси се увеличава непрекъснато. Това причинява щети на околната среда, които могат да бъдат необратими. Осъзнавайки тази заплаха, организацията CEEweb призовава за създаване на коалиция за ограничаване използването на природните ресурси, за да се намали натискът причинен от хората върху околната среда.

Невероятният темп на икономически растеж, който се основава предимно на повишаване на ресурсната експлоатация, не може да продължи завинаги в рамките на лимитирана система като Земята. Капацитета на планетата ни да се справя с натиска на човешката цивилизация вече бе преминал през седемдесетте години на 20 век – консумирането на природните ресурси е по-бързо, отколкото могат да се възстановяват. С други думи ние вече използваме ресурсите на бъдещите поколения. Ефектът от неустойчивото използване на ресурсите може да бъде усетен и в увеличаването на броя на икономическите, екологичните и социалните проблеми: икономически напрежения причинени от изчерпване на природните ресурсите; неравнопоставен достъп до оскъдните в някои райони ресурси като питейна вода; климатичните промени и загубата на биологичното разнообразие, както и здравните проблеми причинени от замърсяването. Ето защо е необходимо да се предприемат бързи и решителни действие за повишаване устойчивостта на развитието ни с неговите икономически, екологични и социални аспекти.

Решенията до сега - “хващане за края на тръбата”

Анализът на сегашната ситуация показва, че заинтересованите страни често са склонни да се съсредоточават върху проблемите в установените секторни рамки и да се прилагат т.нар. “в края на тръбата” решения: икономическите организации, разработват стратегии за подпомагане ефективното използване (изчерпване) на ресурсите; природозащитниците определят площите за защитени територии, за съхранение ценните ресурсите на биологичното разнообразие; отделно транспорта и промишлеността поставят граници на замърсяването за защита здравето на хората и климата на планетата.

Политическите лидери често имат различно образование, опит и интереси, и често не са наясно с множеството взаимодействия и връзки между привидно несвързаните проблеми на околната среда и предпочитат да не навлизат по-дълбоко в дискусии относно решаването на проблемите. Логично, това води до краткосрочни, винаги в рамките на съществуващите сектори стратегии, вместо да се разработват цялостни решения търсещи окончателното решение на проблемите.

Най-добрият начин за справяне с проблемите – да се лимитира използването на ресурсите

СЕЕweb е убедена, че ефективни и дългосрочни решения на сложни въпроси на настоящето са възможни само, ако сме в състояние да видим корените на проблемите и ако сме готови да стигнем до тях. Според нас е много важно да погледнем отвъд конкретните проблеми и да се посочат движещи сили (драйвърите) зад тях. Тези движещи сили са на три нива: моделите на съвременните производства и потребление, инфраструктурата, прекия натиск върху околната среда като замърсяване, деградацията на местообитанията, експлоатация на природните ресурси. Зад тези движещи сили стоят институционалните модели, както и настоящите правни и икономически регулаторни рамки, които позволяват загубата на природното наследство да не бъде предотвратено и компенсирано. Тези рамки позволяват процъфтяването на енергийно оскъпени продукти и услуги, благодарение на евтиния неограничен достъп до природни ресурси.

Институционалните драйвъри израз на ценностна система на нашето общество, на нашата култура. Сред тези стойности на първо място е поставено материалното богатство и потреблението, както и непрекъснатия растеж на БВП за сметка на други ценности, като здравословна околна среда, щастие и сигурност. Анализът на сложната структура на посочените драйвъри показва, че въвеждането на ограничения при използването на природните ресурсите ще промени курса към тотално изчерпване на природните ресурси, върху които се крепи съществуването на нашата цивилизация. Тези ограничения биха довели до разпространението на продукти и услуги с ниско енергийно потребление, което не само ще спомогне за намаляване на натиска върху околната среда, но ще има положителни социални последици, като повишаване стойността на човешкия труд. Освен това, ще доведе до реална оценка за истинската стойност на нашия ежедневен живот, хората ще започнат да консумират по-малко и ще предпочитат местно произведени стоки, ще се промени и ценностната ни система.

Моментът е подходящ да даде началото на коалицията за лимитиране използването на ресурсите

Ефективното използване на ресурсите в момента е в дневен ред на световните политически лидери. СЕЕweb иска да подчертае важността на използването на този момент, както и внимателния избор на подхода, за да се избегне т. нар. Jevons парадокс, при който по-ефективно използване на ресурсите обикновено води до увеличаване на използването на тези ресурси, а не до намаляването. Това е важно и от гледна точка и на паралелно нарастващото търсене. СЕЕweb е твърдо убедена, че за да се справим с прекалената употреба на ресурси, е необходимо въвеждане на строги регламенти, както и разработването на критерии, които да измерват успеха им. До 2012 г., бихме искали всички лидери вземащи решения да осъзнаят, че ограничаване на използването на ресурсите на Земята е от съществено значение, а до 2014 г. да видим и вземането на съответните мерки.

Неуспехът на предприеманите да момента мерки се дължи на недостатъчното сътрудничество между различните организации и институции отговорни за прилагането на политиките за околна среда. Ние сме наясно с важността от

включване в този процес на експерти, работещи в различни екологични, социални и икономически области, поради което се стремим и към създаването на коалиция от всички заинтересованите страни в Европа. Според нас е необходима широка дискусиата по всички проблеми, макар и не свързани на пръв поглед. Затова и нашата цел е да се изгради широка мрежа, в която да споделим опита си и да обединим усилията си, за да се предприеме по-цялостен подход при решаване на проблемите. Това ще ни даде възможност да влияем по-ефективно на всички протичащите процеси на европейско и глобално ниво.

Каква е следващата ни стъпка?

CEEweb организира среща за инициране на *Коалицията за ограничаване използването на природните ресурси* (Resource Cap Coalition) на 03 ноември в Унгария. Основната цел на срещата е да се съберат всички заинтересовани страни, да чуем различни подходи и идеи, добри практики и постижения до този момент, както и да помислят за евентуално общо сътрудничество. Тази среща ще бъде от решаващо значение за планиране на следващите стъпки и дейности на коалицията, включително обществена европейската кампания за намаляване на използването на ресурси и форум на високо равнище за вземащите решения.

За CEEweb за биологичното разнообразие

"CEEweb за биологичното разнообразие" е международна организация обединяваща неправителствени организации от страните в Централна и Източна Европа. Нашата мисия е опазване на биоразнообразието чрез насърчаване на устойчиво развитие.

За повече информация, моля свържете се с:

Вероника Киш, програмен координатор, CEEweb за биологичното разнообразие,
kiss@ceeweb, +36 1 398 0135

Юдит Херман, комуникации координатор, CEEweb за биологичното разнообразие,
hermanj@ceeweb.org, 36 1 398 0135